

Wijziging Opvangwet en Vreemdelingenwet

De omzetting van de Europese richtlijnen
betreffende de opvang en de verzoeken
om internationale bescherming.

CONTACT

Fedasil

Hoofdzetel

Dienst Juridische zaken

Kartuizersstraat 21

B-1000 Brussel

T +32 2 213 44 07

F +32 2 213 43 42

nicolas.jacobs@fedasil.be

www.fedasil.be

Directie Beleidsondersteuning

Dienst Juridische zaken

14.03.2018

INLEIDING

Achtergrond

De Europese richtlijnen betreffende het verlenen van internationale bescherming en de minimale normen voor de opvang van asielzoekers werden in 2013 herzien in het kader van de hervorming van het gemeenschappelijk Europees asielbeleid¹.

Op het vlak van opvang beoogt dit beleid voornamelijk een doeltreffende identificatie en behandeling van de noden van verzoekers om internationale bescherming en hun gelijke behandeling binnen de Unie. Het stroomlijnen van de regels met betrekking tot de procedures voor de toekenning en intrekking van de internationale bescherming en het afstemmen van de opvangvoorwaarden beoogt ook het aantal verplaatsingen tussen de lidstaten van personen die internationale bescherming verzoeken te beperken.

De omzetting van deze richtlijnen gebeurt via de wet van 21 november 2017 tot wijziging van de wet van 15 december 1980 inzake toegang tot het grondgebied, verblijf, vestiging en verwijdering van vreemdelingen (hierna: de Vreemdelingenwet) en de wet van 12 januari 2007 betreffende de opvang van asielzoekers en van bepaalde andere categorieën vreemdelingen (hierna: de Opvangwet) en ook de wet van 17 december 2017 tot wijziging van de wet van 15 december 1980 inzake toegang tot het grondgebied, verblijf, vestiging en verwijdering van vreemdelingen.

Deze wetten worden op 12 maart 2018 in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd en treden 10 dagen later in werking, d.i. op 22 maart 2018.

¹ Richtlijn 2013/32/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende gemeenschappelijke procedures voor de toekenning en intrekking van de internationale bescherming (herziening) en richtlijn 2013/33/EU tot vaststelling van normen voor de opvang van verzoekers om internationale bescherming (herziening).

Doelstelling kadernota

In de eerste plaats dient benadrukt te worden dat de wijzigingen in de Opvangwet geen fundamentele veranderingen van het recht op materiële hulp en de wijze waarop die wordt toegekend tot gevolg hebben.

Veranderingen in de praktijk zullen daarom van beperkt belang zijn. Echter, er vinden belangrijke wijzigingen in de procedure voor de behandeling van verzoeken om internationale bescherming plaats. Het is bijgevolg essentieel dat deze gekend zijn en begrepen worden.

Het doel van deze nota is u op de hoogte te brengen van de wijzigingen in de Opvangwet en van de wijzigingen in de Vreemdelingenwet, voor zover deze invloed hebben op de toekenning van materiële hulp.

De huidige operationele instructies van het Agentschap zullen waar nodig worden bijgewerkt.

Nieuwe terminologie

We vestigen graag uw aandacht op de gewijzigde terminologie als gevolg van de omzetting van de Europese richtlijnen. In deze nota zal deze reeds worden gehanteerd.

De wijzigingen die u zeker moet onthouden zijn de volgende:

Voor	Na
asielaanvraag	verzoek om internationale bescherming
asielzoeker	verzoeker om internationale bescherming
meervoudige asielaanvraag	volgend verzoek
beslissing tot (niet-)inoverwegingname	(niet-)ontvankelijkheidsbeslissing
technische weigering van de asielaanvraag	beëindiging van het verzoek om internationale bescherming

RECHT OP MATERIËLE HULP

Deze nota bespreekt niet slechts de wijzigingen, maar herneemt de algemene regels betreffende het recht op materiële hulp. Op die manier wordt duidelijk aan welke aspecten van het recht op materiële hulp geraakt wordt door de wijziging van het wettelijk kader.

Deze nota bestaat bijgevolg uit vier grote onderdelen: wie heeft recht op materiële hulp (I), waaruit bestaat deze (II), wanneer (III) en waar (IV) kan deze toegekend worden.

I. WIE?

Het hoofddoel van de Opvangwet is het toekennen van materiële hulp aan drie categorieën van vreemdelingen, zijnde:

- verzoekers om internationale bescherming;
- minderjarigen die zonder wettig verblijf met hun ouders op het grondgebied verblijven²;
- niet-begeleide minderjarige vreemdelingen.

Voor de opvang van de laatste twee categorieën bestaan er specifieke regels die niet gewijzigd zullen worden. We zullen ons daarom concentreren op het bespreken van het recht op materiële hulp van verzoekers om internationale bescherming.

II. WAT ?

1. Algemeen

Materiële hulp is een **vorm van maatschappelijke dienstverlening** en omvat in elk geval³:

- huisvesting;
- voedsel;
- kleding;
- medische, sociale en psychologische begeleiding;
- toekenning van een dagvergoeding;
- toegang tot juridische bijstand;
- toegang tot diensten als tolkdiensten of opleidingen;
- toegang tot een programma voor vrijwillige terugkeer.

2. Specifieke noden

De toegekende opvang dient aangepast te zijn aan de **specifieke noden** van de begunstigde van de opvang. Gedurende de dertig dagen die volgen op de toewijzing van de verplichte plaats van inschrijving wordt de persoonlijke situatie van de begunstigde van de opvang onderzocht om uit te maken of de opvang aangepast is aan diens specifieke noden⁴.

² De toekenningsvoorwaarden en de procedure worden geregeld in het koninklijk besluit van 24 juni 2004 tot bepaling van de voorwaarden en de modaliteiten voor het verlenen van materiële hulp aan een minderjarige vreemdeling die met zijn ouders illegaal in het Rijk verblijft.

³ Artikel 2, 6° van de Opvangwet.

⁴ Artikel 22 van de Opvangwet.

Wat verandert er?

Drie punten zijn gewijzigd:

- de identificatie van bijzondere procedurele noden;
- de opvang in een noodopvangstructuur;
- de lijst van kwetsbare personen.

a. Bijzondere procedurele noden

Voordien betrof de evaluatie slechts de specifieke noden inzake opvang.

De Opvangwet voorziet dat er tegelijk met het onderzoek naar de specifieke noden inzake opvang ook onderzocht dient te worden of er **bijzondere procedurele noden** in de zin van artikel 48/9 van de Vreemdelingenwet⁵ zijn.

Het Agentschap kan, mits instemming van de betrokkene, **aanbevelingen** met betrekking tot de bijzondere procedurele noden doen aan Dienst Vreemdelingenzaken (hierna: DVZ) en het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (hierna: CGVS).

De manier waarop deze nieuwe bevoegdheid zal uitgeoefend worden in de praktijk wordt nog uitgewerkt in een procedure samen met de twee andere administraties.

b. Noodopvangstructuur

In het geval van een sterk verhoogde instroom van verzoekers kan de opvang toegekend worden in een **noodopvangstructuur**.

Twee aspecten werden gewijzigd:

- De maximumtermijn van verblijf in een opvangstructuur wordt niet langer beperkt tot 10 dagen, maar wel tot *“een zo kort mogelijke redelijke termijn”*.⁶ In de praktijk betekent dit dat de maximumduur meer dan 10 dagen kan bedragen als gevolg van de omstandigheden en voor zover dit strikt noodzakelijk is.
- Er moet steeds aan de basisbehoeften van begunstigden van de opvang worden voldaan, d.i. in functie van de evaluatie van zijn specifieke behoeften.

c. Kwetsbare personen

De lijst van **kwetsbare personen** wordt uitgebreid. Aan de reeds opgesomde personen, d.i. minderjarigen, zwangere vrouwen, personen met een handicap, slachtoffers van mensensmokkel, slachtoffers van geweld of mishandeling en ouderen, worden nu ook toegevoegd:

- personen met een ernstige ziekte;
- personen met een mentale stoornis;
- personen die verkrachtingen of andere ernstige vormen van geestelijk, fysiek of seksueel geweld hebben ondergaan, bijvoorbeeld slachtoffers van vrouwelijke genitale verminking⁷.

Deze lijst is niet-exhaustief. Dit wil zeggen dat een persoon die niet tot een categorie behoort, ook specifieke noden inzake opvang kan hebben en dat, omgekeerd, een persoon die wel tot een categorie van deze lijst behoort, deze niet altijd zal hebben.

⁵ Artikel 22 van de Opvangwet. Bijvoorbeeld analfabetisme of een specifieke medische situatie die nog niet opgemerkt werd bij het indienen van het verzoek om internationale bescherming.

⁶ Artikel 18 van de Opvangwet.

⁷ Artikel 36 van de Opvangwet.

3. Hoger belang van het kind

Bij alle beslissingen met betrekking tot de minderjarige **primeert het hoogste belang van de minderjarige**⁸.

Wat verandert er?

a. Precisering criterium

Dit criterium wordt verder **gepreciseerd** in de Opvangwet⁹.

Bij het beoordelen van het hoger belang van het kind moet in het bijzonder voldoende rekening gehouden worden met:

- de mogelijkheden van gezinshereniging;
- het welzijn en de sociale ontwikkeling van de minderjarige;
- de achtergrond van de minderjarige;
- veiligheids- en beveiligingsoverwegingen, met name wanneer de minderjarige mogelijk het slachtoffer is van mensenhandel;
- het standpunt van de minderjarige in overeenstemming met zijn leeftijd, maturiteit en kwetsbaarheid.

b. Hoorrecht

Niettegenstaande het vermoeden bestaat dat de minderjarige vreemdeling de procedure betreffende het verzoek van zijn ouders of van de persoon die het ouderlijk gezag uitoefent, volgt, kan de minderjarige vreemdeling toch vragen om gehoord te worden door het CGVS¹⁰.

Door de minderjarige de *mogelijkheid* te geven om zijn mening te uiten, wordt het **recht op horen** van het kind ingeschreven in de wet.

4. Beperking materiële hulp

Het recht op materiële hulp kan beperkt worden. Er wordt dan een code 207 "No Show" gegeven aan de verzoeker. Elke beslissing van het Agentschap die de materiële hulp beperkt moet individueel en in feite en in rechte gemotiveerd zijn¹¹.

De materiële hulp kan beperkt worden **indien**:

- de verzoeker de verplichte plaats van inschrijving weigert, niet benut of verlaat zonder het Agentschap op de hoogte te stellen;
- de verzoeker niet voldoet aan bepaalde procedurele verplichtingen;
- de verzoeker een volgend verzoek gedaan heeft. In dit geval zal de hulp beperkt worden tot aan de ontvankelijkheidsbeslissing.

⁸ Artikel 37 van de Opvangwet.

⁹ Artikel 37 van de Opvangwet.

¹⁰ Artikel 57/1, §1, tweede lid van de Vreemdelingenwet.

¹¹ Artikel 4 van de Opvangwet.

Wat verandert er?

a. Precisering individuele motiveringsplicht

De **individuele motiveringsplicht** wordt verder **gepreciseerd**: de beslissing tot beperking van de materiële hulp dient genomen te worden met inachtneming van de specifieke situatie van de betrokkene en met inachtneming van het evenredigheidsbeginsel. Dit beginsel houdt in dat de beperking van het recht op materiële hulp proportioneel is aan de specifieke situatie.

b. Waardige levensstandaard

Er wordt ook voorzien dat bij beperking of intrekking van de materiële hulp niet alleen medische begeleiding gewaarborgd blijft, maar ook de **waardige levensstandaard** van de verzoeker.

Deze standaard is geen vaste norm, maar is afhankelijk van de personen in kwestie en de situatie waarin deze zich bevinden. Echter, een minimaal respect voor de menselijke waardigheid is voor elke persoon vereist. Het recht op een menswaardig leven omvat onder andere de toegang tot gezondheidszorg en de vervulling van andere essentiële behoeften (slaapplaats, eten, drinken).

Dit veronderstelt dat het Agentschap nagaat of de verzoeker in geval van beperking van het recht op materiële hulp een waardige levensstandaard kan blijven genieten. Indien dit niet het geval is, zal het Agentschap alsnog een basis aan materiële hulp moeten verstrekken die verder gaat dan louter de medische bijstand.

III. WANNEER?

1. Begin materiële hulp

Een verzoeker om internationale bescherming geniet het recht op materiële hulp gedurende de hele procedure¹².

Deze procedure vangt aan bij het verzoek om internationale bescherming tot aan een positieve of negatieve beslissing van het CGVS of de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (hierna: RVV).

Wat verandert er?

Onderscheid tussen het doen, registreren en indienen van een verzoek.

Er wordt een duidelijk onderscheid gemaakt tussen het doen, het registreren en het indienen van het verzoek om internationale bescherming.

Materiële hulp wordt toegekend vanaf het moment dat het verzoek gedaan wordt en niet meer vanaf het moment dat het verzoek ingediend wordt.

Het **doen** van een verzoek om internationale bescherming is de mondelinge uiting van de wens om de vluchtelingenstatus of de subsidiaire beschermingsstatus te verkrijgen.

Het **registreren** van het verzoek om internationale bescherming is de schriftelijke vastlegging van deze intentieverklaring door DVZ¹³.

Het **indienen** van een verzoek gebeurt wanneer de verzoeker voldoet aan de procedurele voorwaarden voor het overmaken van zijn dossier door DVZ aan het CGVS.

¹² Artikel 6 van de Opvangwet.

¹³ Het doen en de registratie komen overeen met de huidige praktijk van "preregistratie" van DVZ.

2. Procedure betreffende het verzoek om internationale bescherming

2.1. Commissariaat-Generaal voor Vluchtelingen en Staatlozen

Het verzoek om internationale bescherming wordt behandeld door het CGVS.

Wat verandert er?

De Vreemdelingenwet voert **nieuwe procedures** en **termijnen** in voor de behandeling van verzoeken om internationale bescherming. Ook worden bepaalde termijnen voor beroepen bij de RvV gewijzigd. Bepaalde nieuwe regels zijn bedoeld om misbruik van de procedure betreffende het verzoek om internationale bescherming te voorkomen.

Het is belangrijk op te merken dat de termijnen voorzien in de Vreemdelingenwet ordeterminen zijn. Dit betekent dat zij in principe gerespecteerd moeten worden, maar dat een overschrijding van de termijnen steeds mogelijk is.

De procedures betreffende het verzoek om internationale bescherming kunnen in 3 categorieën onderverdeeld worden: de **standaardprocedure**, de **versnelde procedure** en de **ontvankelijkheidstoets**.

Elke procedure kan in bepaalde gevallen **bij voorrang** behandeld worden.

a. Standaardprocedure

In de standaardprocedure worden verzoeken om internationale bescherming behandeld binnen een termijn van **zes maanden** na ontvangst van het dossier door het CGVS. Indien er onzekerheid bestaat over de situatie in het land van herkomst, omdat deze snel evolueert en als tijdelijk kan worden beschouwd, wordt deze termijn verlengd tot maximaal 21 maanden¹⁴.

b. Versnelde procedure

Sommige dossiers zullen versneld worden behandeld door het CGVS, d.i. binnen de **15 werkdagen** na het ontvangen van het verzoek om internationale bescherming van DVZ.

Het gaat om de volgende gevallen¹⁵:

- bij ontvankelijke volgende verzoeken;
- de verzoeker is een onderdaan is van een veilig land van herkomst¹⁶;
- de verzoeker doet slechts een verzoek om een verwijdering te vermijden of te vertragen;
- in het geval van fraude en misbruik (bijvoorbeeld valse identiteit of nationaliteit);
- de verzoeker heeft kennelijk incoherente en tegenstrijdige, kennelijk valse of weinig waarschijnlijke verklaringen afgelegd of deze brengt elementen aan die irrelevant zijn voor de behandeling van het verzoek om internationale bescherming;
- de verzoeker weigert vingerafdrukken te laten nemen;
- de verzoeker is illegaal binnengekomen of heeft illegaal zijn verblijf verlengd en heeft hetzij zich zonder geldige reden niet bij de autoriteiten gemeld, hetzij niet zo snel mogelijk na zijn binnenkomst in België een verzoek om internationale bescherming gedaan;

¹⁴ Artikel 57/6/1, §1 van de Vreemdelingenwet.

¹⁵ Artikel 57/6, §1 van de Vreemdelingenwet.

¹⁶ De lijst van deze landen is de volgende : Albanië, Bosnië-Herzegovina, VJRM, Kosovo, Servië, Montenegro, India en Georgië (koninklijk besluit van 17 december 2017 tot uitvoering van het artikel 57/6/1, vierde lid, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, houdende de vastlegging van de lijst van veilige landen van herkomst).

- er zijn ernstige redenen om aan te nemen dat de verzoeker een gevaar vormt voor de nationale veiligheid of de openbare orde.

Indien het CGVS na een versnelde behandeling de internationale bescherming weigert, kan het verzoek als **kennelijk ongegrond** worden beschouwd¹⁷.

c. Ontvankelijkheidstoets

Het CGVS zal ook voor bepaalde dossiers een **ontvankelijkheidstoetsing** doen¹⁸.

De **mogelijke gronden** daartoe worden sterk uitgebreid en betreffen de volgende situaties:

- de verzoeker geniet in een **eerste land van asiel** reeds daadwerkelijke bescherming, tenzij deze aantoont dat hij niet langer een beroep kan doen op de hem in het eerste land van asiel verleende bescherming of dat hem niet langer toegang tot het grondgebied van dat land wordt verleend. Een land kan als eerste land van asiel worden beschouwd wanneer de verzoeker in dat land als vluchteling erkend werd en deze bescherming nog kan genieten of indien de verzoeker in dat land een andere effectieve bescherming geniet, bijvoorbeeld op grond van het beginsel van non-refoulement;
- de verzoeker was veilig in een land buiten de Europese Unie voordat hij in België aankwam om internationale bescherming aan te vragen. Naast het begrip «veilig land van herkomst» creëert de Vreemdelingenwet het begrip “**veilig derde land**”. De criteria die in aanmerking kunnen worden genomen om een land als een «veilig derde land» te beschouwen, zijn in de Vreemdelingenwet nader uitgewerkt¹⁹;
- de verzoeker doet een **volgend verzoek**;
- de verzoeker is een **minderjarige vreemdeling** die, nadat reeds een definitieve beslissing werd genomen over een verzoek tot internationale bescherming die in zijn naam werd ingediend (door zijn ouders), geen eigen feiten aanhaalt die een apart verzoek rechtvaardigen;
- de verzoeker geniet reeds **internationale bescherming in een andere EU-lidstaat**;
- de verzoeker is een **onderdaan van een EU-lidstaat**;

Het CGVS neemt zijn beslissing binnen de **15 werkdagen** na ontvangst van het door DVZ overgemaakte verzoek om internationale bescherming.

Een uitzondering op deze termijn is voorzien voor **volgende verzoeken**. Vanwege de voorkennis van het dossier door het CGVS, wordt de beslissing binnen de **10 werkdagen** na ontvangst van het door DVZ overgemaakte verzoek om internationale bescherming genomen²⁰.

d. Behandeling bij voorrang

Andere dossiers kunnen, hoewel de normale termijnen blijven gelden, **bij voorrang** behandeld worden²¹.

Het gaat om de volgende situaties:

- de verzoeker maakt het voorwerp uit van een vrijheidsberovende maatregel van DVZ of van een veiligheidsmaatregel;
- de verzoeker bevindt zich in een strafinrichting;

¹⁷ Artikel 57/6/1, §2 van de Vreemdelingenwet.

¹⁸ Artikel 57/6, §3 van de Vreemdelingenwet.

¹⁹ Artikel 57/6/6 van de Vreemdelingenwet.

²⁰ Ter informatie, deze termijn wordt teruggebracht op 2 werkdagen indien de volgende verzoeken vanuit een gesloten centrum of een strafinrichting zijn gedaan.

²¹ Artikel 57/6, §2 van de Vreemdelingenwet.

- de Minister of zijn gemachtigde verzoekt erom;
- het verzoek is waarschijnlijk gegrond.

e. Volgende verzoeken

Er zijn twee nieuwe regels in het geval van een volgend verzoek:

- Een volgend verzoek kan pas gedaan worden als de termijn waarbinnen het beroep tegen de beslissing tot weigering van het vorige verzoek om internationale bescherming moet worden ingediend, is **verstreken** of wanneer de RvV zich over dit beroep heeft **uitgesproken**²². Met andere woorden, het is niet meer mogelijk om een nieuw verzoek te doen alvorens de vorige procedure definitief afgesloten werd;
- Om “shopping” tussen de taalrollen te vermijden werd ook uitdrukkelijk bepaald dat het volgend verzoek dat wordt ingediend, in principe in de taal waarin het **vorig verzoek** om internationale bescherming werd ingediend, zal worden behandeld.

2.2. Raad voor Vreemdelingenbetwistingen

Bij een negatieve beslissing van het CGVS kan de verzoeker een beroep aantekenen bij de RvV.

Tijdens een schorsende beroepsprocedure kan de verzoeker niet van het grondgebied verwijderd worden en geniet deze materiële hulp tot aan de beslissing van de RvV²³.

Wat verandert er?

a. Aard van beroepen tegen beslissing van het CGVS

Alle beroepen die tegen een door het CGVS genomen beslissing worden ingediend zullen in **volle rechtsmacht** worden behandeld. Dit wil zeggen dat de RvV de zaak zal onderzoeken met inachtneming van alle feiten en juridische elementen, d.i. ook wanneer die na de beslissing van het CGVS aan het licht zijn gekomen.

Dit beroep is **in principe schorsend**, met uitzondering van het beroep tegen een niet-ontvankelijkheidsbeslissing van een tweede (of meer) volgend verzoek^{24,25}.

b. Stroomlijning procedure-en beroepstermijnen

Normaal gezien heeft de verzoeker 30 dagen de tijd om een beroep in te dienen tegen een beslissing van het CGVS. De behandelingstermijn zal 3 maanden bedragen.

De termijn waarbinnen het beroep moet worden ingediend, zal echter worden teruggebracht tot **10 dagen** voor een **niet-ontvankelijkheidsbeslissing** of voor beslissingen die op basis van een versnelde procedure zijn genomen. De **behandelingstermijn** voor deze aanvragen zal worden teruggebracht tot **2 maanden**.

²² Artikel 50, §4 van de Vreemdelingenwet.

²³ Artikel 49/3/1 van de Vreemdelingenwet.

²⁴ Dit is vanaf de “derde asielaanvraag”. Artikel 39/70n tweede lid van de Vreemdelingenwet.

²⁵ Ter referentie: een andere uitzondering betreft enkele bijzondere gevallen waarin de verzoeker wordt vastgehouden in een gesloten centrum; zie artikelen 39/70, 49/3/1, 52/3 en 57/6/2 van de Vreemdelingenwet.

3. Einde materiële hulp

Het algemene principe luidt als volgt: het recht op materiële hulp eindigt bij het aflopen van de procedure betreffende het verzoek om internationale bescherming, hetzij positief met het verkrijgen van een vluchtelingenstatuut of een subsidiair beschermingsstatuut, hetzij negatief na het aflopen van het bevel om het grondgebied te verlaten.

3.1 Positieve beëindiging procedure

Het recht op materiële hulp eindigt wanneer een verzoeker een verblijfsstatuut verkrijgt, d.i. erkend wordt als vluchteling of subsidiaire bescherming krijgt. Dit is ook het geval wanneer een verzoeker om andere redenen (bijvoorbeeld medische of humanitaire regularisatie, gezinshereniging) gerechtigd is om langer dan 3 maanden op het grondgebied te verblijven.

Volgens de Opvangwet is het Agentschap bevoegd om materiële hulp te verlenen tijdens de zogenaamde '**transitiefase**' aan personen die een beroep wensen te doen op de maatschappelijke dienstverlening die verleend wordt door de OCMW's²⁶. In de praktijk bedraagt deze transitieperiode in principe 2 maanden. In het geval deze periode onvoldoende blijkt om de overgang mogelijk te maken, kan er een uitstel tot vertrek aangevraagd worden.

3.2 Negatieve beëindiging procedure

Na een negatieve beslissing van het CGVS of de RvV, wordt er een **bevel om het grondgebied te verlaten** (BGV) afgeleverd²⁷. Het recht op opvang eindigt bij het aflopen van de termijn van het BGV.

Wat verandert er?

Er vinden 3 belangrijke wijzigingen plaats:

a. Geen bijlage 35 meer

Aan de vreemdeling die een automatisch schorsend beroep met volle rechtsmacht indient bij de RvV wordt er geen bijlage 35 meer afgegeven maar wordt diens **attest van immatriculatie verlengd** tot het arrest van de RvV²⁸.

b. BGV na definitieve beslissing

Een BGV zal slechts afgegeven worden nadat een **definitieve beslissing inzake het verzoek om internationale bescherming** waarbij geen internationale beschermingsstatus werd verleend, is genomen, met name:

- na een beslissing van de Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen waarbij het verzoek om internationale bescherming werd geweigerd, niet-ontvankelijk werd verklaard of waarbij de behandeling van het verzoek om internationale bescherming werd beëindigd en de beroepstermijn is verstreken zonder dat een beroep ingediend werd;
- wanneer de RvV het beroep tegen een beslissing van het CGVS verworpen heeft.

²⁶ Artikel 43 van de Opvangwet.

²⁷ Artikel 6, derde lid van de Opvangwet.

²⁸ Dit is een terugkeer naar de situatie vóór de wijziging ervan door de wet van 8 mei 2013 tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, van de wet van 12 januari 2007 betreffende de opvang van asielzoekers en van bepaalde andere categorieën van vreemdelingen en van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijke welzijn.

Opgelet: wanneer het tweede volgend verzoek²⁹ door het CGVS niet-ontvankelijk wordt verklaard, wordt het BGV afgegeven na de niet-ontvankelijkheidsbeslissing³⁰.

c. Termijn BGV

De termijn van het BGV dat afgeleverd wordt na de verwerping van het beroep door de RvV bedraagt niet langer 10 dagen, tweemaal verlengbaar met 10 dagen. Deze termijn is vastgelegd op **30 dagen**. Dit is ook het geval wanneer er geen beroep werd ingediend na een negatieve beslissing van het CGVS.

Er kan echter ook een **kortere termijn** worden vastgesteld. Om het indienen van kennelijk ongegronde verzoeken te ontmoedigen, bepaalt de Vreemdelingenwet dat wanneer het CGVS een verzoek kennelijk ongegrond acht, een termijn van minder dan 30 dagen gegeven kan worden om het grondgebied te verlaten³¹.

4. Verlenging materiële hulp

Wanneer de procedure negatief beëindigd werd en bijgevolg het recht op materiële hulp eindigt, dient de persoon de opvangstructuur te verlaten.

In bepaalde gevallen voorziet de wet echter de mogelijkheid om het **recht op materiële hulp** te verlengen, omdat de betrokkene de opvangstructuur niet onmiddellijk kan verlaten.

Een verlenging kan toegekend worden in de zes volgende gevallen³²:

- wanneer de persoon een **familieid** heeft die nog recht op materiële hulp heeft;
- wanneer, vanaf 3 maanden voor het einde van het **schooljaar**, de persoon schoolgaand is en een uitstel van het BGV aangevraagd heeft bij DVZ;
- wanneer de persoon meer dan zeven maanden **zwanger** is, tot maximum twee maanden na de bevalling;
- wanneer de persoon vanwege de **onmogelijkheid** om redenen onafhankelijk van zijn wil, niet kan terugkeren naar diens land van herkomst en een uitstel van het BGV aangevraagd heeft bij DVZ;
- wanneer de persoon ouder is van een **Belgisch kind** en een aanvraag tot regularisatie om humanitaire redenen (9bis) ingediend heeft;
- wanneer de persoon om gestaafde **medische redenen** en steunend op een aanvraag tot medische regularisatie (9ter) zich in de onmogelijkheid bevindt om de opvangstructuur te verlaten.

Er kan in bijzondere omstandigheden betreffende het respect voor de **menselijke waardigheid** afgeweken worden van de hierboven vermelde voorwaarden³³.

Zolang het Agentschap een aanvraag tot verlenging niet met een met redenen omklede beslissing beantwoordt heeft, wordt het recht op de materiële hulp voorlopig verlengd.

Wat betreft de verlenging van het recht op materiële hulp blijft de Opvangwet dus ongewijzigd. De enige precisering die werd aangebracht is het schrappen van de mogelijkheid om verlenging aan te vragen op basis van artikel 7, §2 van de Opvangwet voor personen van wie het volgend verzoek niet-ontvankelijk werd verklaard. Deze beperking geldt echter nog steeds voor verzoekers om internationale bescherming die een BGV gekregen hebben na een beslissing

²⁹ Dit is de "derde asielaanvraag".

³⁰ Artikel 52/3, § 1, tweede lid, van de Vreemdelingenwet.

³¹ Artikel 57/6/1, §2 van de Vreemdelingenwet.

³² Artikel 7, §1 van de Opvangwet voor het eerste geval en artikel 7, §2 voor de andere gevallen.

³³ Artikel 7, §3 van de Opvangwet.

op grond van de Dublinverordening (bijlage 26quater). Zij kunnen bijgevolg geen verzoek tot verlenging indienen op grond van de in artikel 7, §2 van de Opvangwet genoemde gronden.

IV. WAAR ?

1. Opvangstructuur beheerd door Fedasil of partner

De materiële hulp kan toegekend worden in een opvangstructuur beheerd door het Agentschap of door een partner.

Wat verandert er?

Een deel van de rechtspraak van de arbeidshoven-en rechtbanken was van mening dat het Agentschap minderjarigen die zonder wettig verblijf met hun ouders op het grondgebied verblijven slechts kon opvangen in een opvangstructuur voor die beheerd werd door het Agentschap zelf. De Opvangwet verwees namelijk slechts naar "de opvangstructuren die door het Agentschap worden beheerd".

De tekst van de Opvangwet werd daarom verduidelijkt. Deze doelgroep kan opgevangen worden in een collectieve opvangstructuur **beheerd door het Agentschap of een partner**, mits een bijzondere overeenkomst tussen beide³⁴.

2. Verplichte plaats van inschrijving (Code 207)

Aan elke persoon die een verzoek doet, wordt een verplichte plaats van inschrijving toegewezen³⁵. Het Agentschap ziet erop toe dat deze plaats aangepast is aan de begunstigde van de opvang en dit binnen de grenzen van het aantal beschikbare plaatsen³⁶. Het Agentschap houdt rekening met de bezettingsgraad van de opvangstructuren; het aangepaste karakter van de plaats, gebaseerd op onder andere gezinstoestand, gezondheidstoestand, kennis van de landstalen of proceduretaal.

2.1 Wijziging

De verplichte plaats van inschrijving kan gewijzigd worden op initiatief van het Agentschap of op verzoek van de partner of de verzoeker³⁷.

Zo kan volgens de Opvangwet de bewoner een individuele opvangplaats aanvragen na 6 maanden verblijf in een collectief opvangstructuur en kan een aangepaste opvangstructuur worden gevraagd om aan de individuele opvangnoden van de bewoner te beantwoorden³⁸. Ook kan de verplichte plaats van inschrijving gewijzigd worden in de uitvoering van een ordemaatregel of een sanctie³⁹.

Een voorbeeld van de wijziging van de verplichte plaats van inschrijving naar een meer aangepaste plaats is de zogenaamde '**open terugkeerplaats**' of de '**Dublinplaats**'. Op deze plaatsen is er specifieke begeleiding voorzien, respectievelijk voor de vrijwillige terugkeer naar het land van herkomst en voor de overdracht naar het land dat bevoegd is voor de behandeling van het verzoek om internationale bescherming.

³⁴ Artikel 60 van de Opvangwet.

³⁵ Artikel 11 van de Opvangwet.

³⁶ Artikel 11, §3 van de Opvangwet.

³⁷ Artikel 12, §2 van de Opvangwet.

³⁸ Artikel 12, §1 van de Opvangwet.

³⁹ Artikel 12, §3 van de Opvangwet.

2.2 Niet-toewijzing en opheffing

Aangezien materiële hulp een vorm van maatschappelijke dienstverlening is, sluit de bevoegdheid van het Agentschap de bevoegdheid van het OCMW uit. In bepaalde gevallen kan het Agentschap ervoor kiezen om bij aanvang van de procedure geen code 207 toe te wijzen (niet-toewijzing) of gedurende de procedure de code op te heffen (opheffing). Op deze manier verklaart het Agentschap zich onbevoegd voor de betrokkene en kan deze een steunaanvraag bij het OCMW indienen.

Het kan onder andere gaan om de volgende bijzondere omstandigheden⁴⁰:

- eenheid van het gezin,
- medische toestand,
- verzadiging van het opvangnetwerk.

2.3 No-show

Indien de betrokkene op een privéadres verblijft of de toegewezen opvangstructuur vrijwillig verlaat, zal er een code 207 "No Show" toegekend worden. De betrokkene geniet dan nog steeds de beperkte vorm van materiële hulp, d.i. medische begeleiding. Ter herinnering, deze code wordt ook toegekend in het geval van een beslissing van het Agentschap om het recht op materiële hulp te beperken.

⁴⁰ Artikel 11, §3 derde lid van de Opvangwet.

Inhoud

	1
A. INLEIDING	1
Achtergrond	1
Doelstelling kadernota	2
Nieuwe terminologie	
	2
B. RECHT OP MATERIËLE HULP	2
I. Wie?	3
II. Wat?	3
1. Algemeen	3
2. Specifieke noden	4
3. Hoger belang van het kind	5
4. Beperking materiële hulp	
	6
III. Wanneer?	6
1. Begin materiële hulp	6
2. Procedure betreffende het verzoek om internationale bescherming	6
2.1 Commissariaat-Generaal voor Vluchtelingen en Staatlozen	9
2.2 Raad voor Vreemdelingenbetwistingen	10
3. Einde materiële hulp	10
3.1 Positieve beëindiging procedure	10
3.2 Negatieve beëindiging procedure	11
4. Verlenging materiële hulp	
	12
IV. Waar?	12
1. Opvangstructuur beheerd door Fedasil of partner	12
2. Verplichte plaats van inschrijving (code 207)	12
2.1 Wijziging	13
2.2 Niet-toewijzing en opheffing	13
2.3 No Show	